

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kuulemistilaisuus 29.5.2017

Joukkorahoituslain muutokset

Rahoitusmarkkinaosasto, Janne Häyrynen, Paula Kirppu

Miksi JRL:ää muutetaan?

- ❑ JRL tullut voimaan 1.9.2016
- ❑ JRL:n muutostarve ennakoitu (HE 46/2016)
- ❑ MiFID 1 vs. MiFID 2 (3 art)
- ❑ JRL:n ja SipaL:n soveltamisaloja selkeytetään:
- ❑ JRL:iin vain pakottavat muutokset – Ei kansallista lisäsääntelyä

Tavoitteet

- EU-säännösten täytäntöönpano
 - Minimisäntely
 - Suhteellisuusperiaate
 - Markkinoiden monipuolistaminen

- Oikeusvarmuus ja ennakoitavuus

- Sääntelyn johdonmukaisuus /määritelmät

MiFID 1:n 3 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta tätä direktiiviä sellaisiin henkilöihin, joiden kotijäsenvaltioita ne ovat ja jotka:

- eivät saa pitää hallussaan asiakkaittensa varoja tai arvopapereita ja jotka tämän vuoksi eivät koskaan saa olla velkaa asiakkailleen; ja

- saavat tarjota ainoastaan sijoituspalvelua, joka muodostuu siirrettäviä arvopapereita ja yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevien toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä sekä kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvän sijoitusneuvonnan tarjoamisesta; ja

- kyseistä palvelua tarjotessaan voivat välittää toimeksiantoja ainoastaan...

[toimiluvalliselle rahoitusmarkkinatoimijalle]

edellyttäen, että näiden henkilöiden toimintaa säännellään kansallisella tasolla.

2. Henkilöitä, jotka 1 kohdan mukaisesti on jätetty tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, ei koske 31 artiklassa säädetty sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus eikä 32 artiklassa säädetty vapaus perustaa sivuliikkeitä.

MiFID 2:n 3 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta tätä direktiiviä sellaisiin henkilöihin, joiden kotijäsenvaltioita ne ovat, edellyttäen, että nämä henkilöt ovat saaneet toimiluvan ja näiden henkilöiden toimintaa säännellään kansallisella tasolla ja että nämä henkilöt

a) eivät saa pitää hallussaan asiakkaiden varoja tai asiakkaiden arvopapereita eivätkä tämän vuoksi koskaan saa olla velkaa asiakkailleen

b) saavat tarjota ainoastaan sijoituspalvelua, joka muodostuu siirtokelpoisia arvopapereita ja yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevien toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä ja/tai kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvän sijoitusneuvonnan tarjoamisesta; ja

**c) kyseistä palvelua tarjotessaan voivat välittää toimeksiantoja ainoastaan...
[toimiluvalliselle rahoitusmarkkinatoimijalle]**

**d) tarjoavat yksinomaan hyödykkeisiin, päästöoikeuksiin ja/tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos...
etc.**

**e) tarjoavat yksinomaan päästöoikeuksiin ja/tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos...
etc.**

MiFID 2:n 3 artikla

2. Jäsenvaltioiden järjestelmissä 1 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin on sovellettava vaatimuksia, jotka vähintään vastaavat seuraavia tämän direktiivin vaatimuksia:

a) toimiluvan myöntämistä ja jatkuvaa valvontaa koskevat edellytykset ja menettelyt, joista säädetään 5 artiklan 1 ja 3 kohdassa, 7–10, 21, 22 ja 23 artiklassa sekä vastaavissa delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti;

b) menettelytapavelvoitteet, joista säädetään 24 artiklan 1, 3, 4, 5, 7 ja 10 kohdassa, 25 artiklan 2, 5 ja 6 kohdassa ja, jos kansallisessa järjestelmässä sallitaan näiden henkilöiden nimetä sidonnaisasiamiehiä, 29 artiklassa sekä vastaavissa täytäntöönpanotoimenpiteissä;

c) toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset, joista säädetään 16 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, kuudennessa ja seitsemännessä alakohdassa ja 16 artiklan 6 ja 7 kohdassa sekä vastaavissa delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti.

MiFID 2:n 3 artikla

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätetyt henkilöt kuuluvat direktiivin 97/9/EY mukaisesti hyväksytyyn sijoittajien korvausjärjestelmään. Jäsenvaltiot voivat sallia, että sijoituspalveluyritykset eivät kuulu tällaiseen järjestelmään, edellyttäen, että niillä on ammatillinen vastuuvakuutus, joka soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätettyjen henkilöiden koon, riskiprofiilin ja oikeudellisen luonteen huomioon ottaen varmistaa vastaavan suojan niiden asiakkaille.

3. Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle 1 kohdan nojalla jätettyjä henkilöitä ei koske 34 artiklassa säädetty sijoituspalvelujen tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus eikä 35 artiklassa säädetty vapaus perustaa sivuliikkeitä.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle, käyttävätkö ne tämän artiklan mukaista vaihtoehtoa, ja varmistettava, että kussakin 1 kohdan mukaisesti myönnetyssä toimiluvassa mainitaan, että se on myönnetty tämän artiklan mukaisesti.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle kansalliset säännökset, jotka vastaavat 2 kohdassa lueteltuja tämän direktiivin vaatimuksia.

MiFID 3 artiklan implementointi

Osapoikkeukset lain soveltamisesta (USipaL 1:3 §)

Tätä lakia ei sovelleta, lukuun ottamatta 2 momentissa mainittuja säännöksiä, henkilöihin, jotka:

- 1) 1 luvun 15 §:n 1 ja 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla ainoastaan vastaanottavat ja välittävät 1 luvun 14 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai muita yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevia toimeksiantoja tai tarjoavat kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvää sijoitusneuvontaa edellyttäen, että toimeksiantoja voidaan välittää ainoastaan luottolaitokselle, rahastoyhtiölle, sijoituspalveluyritykselle tai vaihtoehtorahastojen hoitajalle taikka etc...;

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan mitä tämän lain 2 luvun 1 §:ssä, 3 luvussa, 6 b luvussa, 7 luvun 7 §:n 4 momentissa, 9 §:ssä, 10 luvun 2 ja 3 §:ssä, 4 §:n 1 momentissa, 5 §:n 1—3 momentissa, 6 §:n 4—7 momentissa, 7, 11, 12 ja 15 §:ssä sekä 15 luvussa, 16 luvussa ja 16 a luvussa säädetään.

MiFID 3 artiklan implementointi

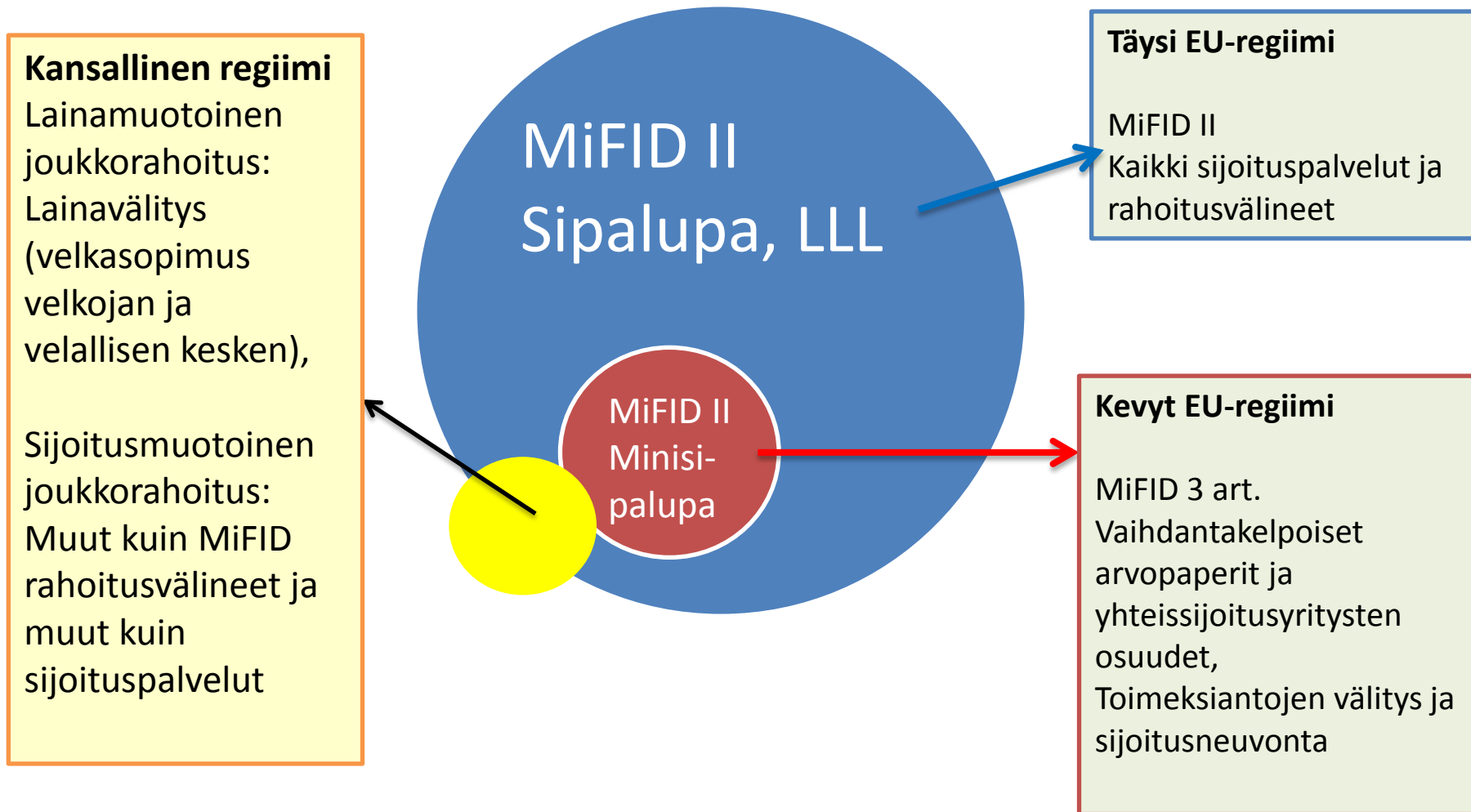
Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus (USipaL 2:1§)

Sijoituspalvelua saa tarjota tai sijoitustoimintaa saa harjoittaa vain tässä laissa tarkoitetun toimiluvan saanut yritys sekä ulkomainen yritys, jolla on 4 tai 5 luvun mukainen lupa tai oikeus sijoituspalvelujen tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen Suomessa.

Sen estämättä, mitä edellä 1 momentissa säädetään, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä sijoitusneuvontaa saa tarjota tässä laissa tarkoitetun toimiluvan saanut elinkeinoharjoittaja. Yksityiselle elinkeinoharjoittajalle, tai oikeushenkilölle, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, myönnettävän toimiluvan edellytyksenä on, että etc...

Joukkorahoituslain ja MiFID:n rajapinnat

Keskeistä sanastoa

Toimeksiantojen vastaanottaminen ja välitys

- MiFID 2 Liite I A osa luettelee **sijoituspalvelut**: yksi näistä on 'yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen'
vrt. HE:n lakiluonnos SipaL:n 1:15 § 1 kohta

Rahoitusväline (vrt. HE 1:14 §)

- MiFID 2 Liite I C osa luettelee rahoitusvälineet:

1) Siirtokelpoiset arvopaperit;

- 2) Rahamarkkinavälineet;

3) Yhteissijoitusyriytysten osuudet;

- 4) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena on arvopaperi...
- 5) Optiot, futuurit, swapit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke...(nettoarvon tilitys)
- 6) Optiot, futuurit, swapit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke... (kohde-etuuden luovutus)
- 7) Optiot, futuurit, swapit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke...(ei tarkoitettu kaupallisiin tarkoituksiin)
- 8) Luottoriskin siirtoon tarkoitettut johdannaissopimukset
- 9) Hinnanerosopimukset
- 10) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena ovat ilmastonvaihtelut...
- 11) päästöoikeudet

Sijoitusneuvonta

- MiFID 2 4 artikla kohta 4 määrittelee sijoitusneuvonnan:
 - Sijoitusneuvonnalla (tarkoitetaan) joko asiakkaan pyynnöstä tai sijoituspalveluyrityksen aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisten suositusten antamista asiakkaalle yhdestä tai useammasta **rahoitusvälineisiin** liittyvästä liiketoimesta
 - Vrt. HE 1:15 § 5 kohta

JRL:n keskeiset käsitteet 1:2 §:n 2 ja 3 kohdat (HE)

2) sijoitusmuotoisella joukkorahoituksella (tarkoitetaan) oman tai vieraan pääoman ehtoista sijoitusta **rahoitusvälinettä** tai muuta kuin arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettua arvopaperia koskevassa merkintä- tai sijoitussopimuksessa taikka niihin rinnastettavassa sopimuksessa määritellyn suuruisen omistus- tai velkaosuuden taikka muun vastikkeellisen osuuden hankkimiseksi, tarjoamiseksi tai **välittämiseksi** joukkorahoituksen saajasta;

3) Rekisteröidyllä joukkorahoituksen välittäjällä elinkeinonharjoittajaa, joka ei ole luottolaitos, maksulaitos, rahastoyhtiö, sijoituspalveluyritys, eikä vaihtoehtorahaston hoitaja ja joka ammattimaisesti välittää laina- ja sijoitusmuotoista joukkorahoitusta;

JRL:n keskeiset käsitteet 1:2 §:n 4 ja 5 kohdat (HE)

4) Toimiluvallisella joukkorahoituksen välittäjällä (tarkoitetaan) sijoituspalveluyritystä, luottolaitosta, maksulaitosta ja sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua henkilöä;

5) Joukkorahoituksen saajalla (tarkoitetaan) sellaista joukkorahoituksella varoja hankkivaa yritystä, **joka ei ole pörssiyhtiö**, tai muuta yhteisöä tai säätiötä;

Mikä muuttuu joukkorahoituksessa käytännössä?

- Lainamuotoisen joukkorahoituksen välitykseen ei muutoksia
- Sijoitusmuotoiseen joukkorahoitukseen toimilupavaatimus, pääomavaatimus laskee? (0 euroa) mutta pitää olla vastuuvakuutus
- Sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen toimiluvan myöntämistä ja jatkuvaa valvontaa, menettelytapoja sekä toiminnan järjestämistä koskevat säännökset täsmentyvät MiFID 2:n täytäntöönpanon myötä

JRL:n säädösmuutokset

- Soveltamisalaan informatiivisia säädöksiä (muu sääntely)
- Määritelmät: rekisteröity ja toimiluvallinen joukkorahoituksen välittäjä
- Rekisteröitymisvelvollisuus koskee vain muita kuin toimiluvallisia toimijoita
- Asiakkaansuoja säännökset täsmentyvät sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välityksen osalta MiFID 2:n 3 artiklaa vastaavasti

Ei muutoksia esiterajaan!

JRL 3:10§ Joukkorahoituksen välittäjän menettelytavat sekä velvollisuudet sijoittajaa kohtaan (voimassa oleva JRL vs. HE)

Joukkorahoituksen välittäjän on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaan edun mukaisesti.

Joukkorahoituksen välittäjän on noudatettava:

- 1) 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvää joukkorahoitustapaa;
- 2) sijoituspalvelulain 7 luvun 10 §:n säännöksiä eturistiriitatilanteiden hallinnasta;
- 3) sijoituspalvelulain 10 luvun 4 §:n säännöksiä asiakasta koskevien tietojen hankkimisesta, jos sijoitus ylittää 2 000 euroa, 5 §:n säännöksiä tiedonantovelvollisuudesta, 9 §:n säännöksiä liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista, 10 §:n säännöksiä puhelujen tallentamisesta ja 13 §:n säännöksiä asiakasvalitusten käsittelystä.

Joukkorahoituksen välittäjän on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaan edun mukaisesti.

Rekisteröityneen joukkorahoituksen välittäjän on noudatettava:

- 1) 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvää joukkorahoitustapaa;
- 2) sijoituspalvelulain 7 luvun 9 §:n säännöksiä eturistiriitatilanteiden hallinnasta;
- 3) sijoituspalvelulain 10 luvun 4 §:n säännöksiä asiakasta koskevien tietojen hankkimisesta, jos sijoitus ylittää 2 000 euroa, 5 §:n 1—3 momentin säännöksiä tiedonantovelvollisuudesta, 11 §:n säännöksiä liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista, 12 §:n säännöksiä puhelujen ja sähköisten viestien tallentamisesta ja 15 §:n säännöksiä asiakasvalitusten käsittelystä.

Jatkuu...

Jos joukkorahoituksen välittäjä muutoin toiminnassaan hallinnoi asiakasvaroja, sen on järjestettävä sen haltuun luovutettujen asiakasvarojen säilyttäminen ja käsittely luotettavalla tavalla. Joukkorahoituksen välittäjän on erityisesti huolehdittava siitä, että:

- 1) asiakasvarat pidetään erillään sen omista varoista;
- 2) asiakasvaroista pidetään kirjaa siten, että kunkin asiakkaan asiakasvarat on eritelty muiden asiakkaiden varoista;
- 3) asiakasvarat talletetaan Suomessa tai muussa ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa talletuspankissa olevalle pankkitilille.

Joukkorahoituksen välittäjän, joka on rekisteröitynyt 2 luvun mukaisesti, ei tarvitse liittyä sijoituspalvelulain 11 luvussa tarkoitettuun sijoittajien korvausrahastoon.

Jos rekisteröitynyt joukkorahoituksen välittäjä hallinnoi asiakasvaroja, sen on järjestettävä sen haltuun luovutettujen asiakasvarojen säilyttäminen ja käsittely luotettavalla tavalla. Joukkorahoituksen välittäjän on erityisesti huolehdittava siitä, että:

- 1) asiakasvarat pidetään erillään sen omista varoista;
- 2) asiakasvaroista pidetään kirjaa siten, että kunkin asiakkaan asiakasvarat on eritelty muiden asiakkaiden varoista;
- 3) asiakasvarat talletetaan Suomessa tai muussa ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa talletuspankissa olevalle pankkitilille.

Joukkorahoituksen välittäjän, joka on rekisteröitynyt 2 luvun mukaisesti, ei tarvitse liittyä sijoituspalvelulain 11 luvussa tarkoitettuun sijoittajien korvausrahastoon.

Rajoitetulla sipatoimiluvalla toimivan joukkorahoituksen välittäjän noudatettavat säännökset 1/2

Sijoituspalvelulain 2 luvun 1 §:n nojalla toimiluvan saaneen sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun henkilön on joukkorahoituksen välittämisessä noudatettava seuraavia sijoituspalvelulain säännöksiä:

- 1) 2 luvun 1 §:n säännöksiä sijoituspalvelun tarjoamisen luvanvaraisuudesta;
- 2) 3 luvun säännöksiä sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisestä ja peruuttamisesta ja merkittävien omistajien luotettavuudesta;
- 3) 6 b luvun säännöksiä hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;
- 4) 7 luvun 7 §:n 4 momentin säännöksiä rahoitusvälineen jakelijan velvollisuuksista ja 9 §:n säännöksiä eturistiriitatilanteiden hallinnasta;

Jatkuu 2/2

5) 10 luvun 2 §:n säännöksiä yleisistä periaatteista sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisessa ja markkinoinnissa, 3 §:n säännöksiä sopimuksen tekemisestä sijoituspalveluyrityksen palveluista, 4 §:n 1 momentin säännöksiä soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arvioinnista, 5 §:n 1—3 momentin säännöksiä sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuudesta, 6 §:n 4—7 momentin säännöksiä kannustimista, 7 §:n säännöksiä tietojen antamisesta asiakkaalle, 11 §:n säännöksiä liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista, 12 §:n säännöksiä puhelujen ja sähköisten viestien tallentamisesta, 15 §:n säännöksiä asiakasvalitusten käsittelystä, 15 luvun säännöksiä hallinnollisista seuraamuksista, 16 luvun vahingonkorvaus- ja rangaistussäännöksiä sekä 16 a luvun säännöksiä valvontavaltuuksista.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään asiakasvarojen hallussapidosta ja ammatillisesta vastuuvakuutuksesta.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kiitos!

Janne Häyrynen

Janne.hayrynen@vm.fi

Paula Kirppu

Paula.kirppu@vm.fi

